

Н. Л. Косяк

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ННІ іноземної філології

Науковий керівник: доцент Л.А. Гаращук

Використання лексико-стилістичних художніх засобів у політичних промовах Барака Обами

На сучасному етапі розвитку суспільства, зокрема в умовах демократичного соціального устрою, значну роль відіграє політична комунікація, оскільки вирішення багатьох нагальних питань влади, політичних проблем залежить від адекватного їх висвітлення, сприйняття та інтерпретації.

Політична мова має значний маніпулятивний потенціал, який найбільш повно реалізується в публічному мовленні політичних діячів. Разом з тим проблема мовного впливу політичних промов та лексико-стилістичних засобів для його реалізації потребують подальшого вивчення, що визначає **актуальність роботи**. Метою роботи є дослідження лексико-стилістичних художніх засобів у політичних промовах Барака Обами. **Об'єктом** наукового дослідження є політичні промови Б. Обами. **Матеріалом** дослідження є 4 промови Барака Обами: “Inaugural Address”, “The American Promise”, “Floor Statement on Immigration Reform”, “Speech Against the Iraq War”.

Політична промова — це заздалегідь підготовлений гострополітичний виступ з позитивними чи негативними оцінками, обґрунтуванням, конкретними фактами, з накресленими планами, перспективою політичних змін [4]. Будь-який політик стикається з необхідністю правильного komponування мовних одиниць у промові, адже їхні мовно-стилістичні особливості відіграють значну роль в успішності досягнення поставленого комунікативного завдання.

Одним із найпоширеніших засобів створення виразності та образності у публічних промовах є **метафори**, за допомогою яких певні слова розкривають сутність одних явищ та предметів через інші за схожістю чи контрастністю [3: 55]. Завдяки метафорам здійснюється на емоційний вплив, що забезпечує підтримку промови слухачами. Можемо прослідкувати це у таких прикладах:

So I understand the allure of freedom and opportunity that fuels the dream of a life in the United States [5].

*Thank you for believing all the way, **through every hill, through every valley** [8].*

Тропом, близьким до метафори, є **метонімія**, за допомогою якої значення слів переноситься з певних явищ та предметів на інші за суміжністю [9: 43]:

*When **Congress** last addressed this issue comprehensively in 1986, there were approximately 4 million illegal immigrants living in the United States [5].*

***The enemy** was advancing [6].*

Отже, в вищенаведених прикладах слово *congress* було вжите Б. Обамою для узагальнення всіх урядовців, які працюють у Конгресі США, а *enemy* – для позначення країн, що вороже ставилися до політики Сполучених Штатів.

Часто Барак Обама використовує **синекдоху**, що реалізується через застосування назви усього об'єкту для позначення його складової частини або ж використання назви частини об'єкта при посиленні на ціле [1: 50].

*Today I say to you that the challenges we face are real... They will not be met easily or in a short span of time. But know this, **America** – they will be met [6].*

Обама звертається до населення, узагальненого в назві країни; обіцянки про подолання труднощів він адресує не просто державі, а всім американцям.

Цікавим художнім засобом є і **перифраз**, що дає можливість уникнути прямого формулювання повідомлення:

*This is the meaning of our liberty and our creed – why men, women and children of every race and every faith can join in celebration across this magnificent mall, and why a man whose father less than sixty years ago might not have been served at a **local restaurant** can now stand before you to take a most sacred oath [6].*

У цьому уривку за допомогою перифразу президент Обама завуальовано посилається на самого себе, створюючи ефект наближення до народу, підкреслюючи, що і батько майбутнього політичного лідера, і він сам належать до групи людей, що впродовж історії страждали від расових утисків, але часи змінились, і те, що громадяни мають можливість обрати своїм президентом темношкірого, тільки підкреслює рівність усіх громадян та однакове ставлення до них.

Необхідно також звернути увагу на використання **гіперболи** – художнього засобу, що полягає в надмірному перебільшенні характерних властивостей чи ознак певного предмета або явища задля особливого увиразнення художнього зображення [2: 117]. У промовах Б. Обама гіпербола використовується для підсилення позитивної патріотичної характеристики Америки та американської нації, утвердження їхньої сили та могутності:

*We remain the **most prosperous, powerful nation** on Earth.*

*America is a friend of **each nation and every man** [6].*

Одним із найуживаніших стилістичних прийомів Б. Обама є **епітет**, призначення якого – підкреслювати характерну рису, визначальну якість певного предмета або явища і, потрапивши в нове семантичне поле, збагачувати це поле новим емоційним чи смисловим нюансом [2: 118]:

*The time has come to reaffirm our enduring spirit; to choose our better history; to carry forward that **precious** gift, that **noble** idea, passed on from generation to generation: the **God-given** promise that all are equal, all are free, and all deserve a chance to pursue their full measure of happiness [6].*

Використання **епітетів** у цьому уривку робить мовлення емоційним, хвилюючим. Обама називає свободу та рівність дорогоцінними, благородними поняттями, пов'язуючи їх важливість зі Святим Письмом та Божими настановами, підкреслюючи, що всі люди мають на них однакове право.

*But we ought not – we will not – travel down that **hellish** path blindly [7].*

У вищенаведеному прикладі війна порівнюється із пеклом.

Таким чином, можемо зробити висновок, що образність у політичних промовах Барака Обама досягається за рахунок використання великої кількості метафор, епітетів, метонімії, синекдохи, гіпербол та перифразу. За допомогою лексико-стилістичних художніх засобів оратор не тільки подає певну інформацію, але і підсвідомо впливає на емоційний стан слухачів, що відображається на тому, як вони його сприймають.

Спілкуючись із виборцями, політик прагне уподібнюватися аудиторії, тим самим вказувати, що він такий самий, як і його виборці, не дистанціюватися.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Єфімов Л. П. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посібник/ Л. П. Єфімов, О. А. Ясінецька. - Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. - 240 с.
2. Кузнецова І.В. Вивчаючи стилістику: Посібник-практикум/ І.В. Кузнецова. – Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2011. – 132 с.
3. Лотоцька К. Стилістика англійської мови: Навч. посібник/ К. Лотоцька. - Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. - 254 с.
4. Мацько Л. І. Риторика/ Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/ritorika/ritorika - oliynik_ob
5. Obama B.H. Floor Statement on Immigration Reform / B.H. Obama. – Режим доступу: <http://obamaspeeches.com/061-Immigration-Reform-Obama-Speech.htm>
6. Obama B.H. Inaugural Address / B.H. Obama. – Режим доступу: <http://obamaspeeches.com/P-Obama-Inaugural-Speech-Inauguration.htm>

7. Obama B.H. Speech Against the Iraq War / H.B. Obama. – Режим доступа: <http://obamaspeeches.com/001-2002-Speech-Against-the-Iraq-War-Obama-Speech.htm>
8. Obama B.H. The American Promise / H.B. Obama. – Режим доступа: <http://obamaspeeches.com/E10-Barack-Obama-The-American-Promise-Acceptance-Speech-at-the-Democratic-Convention-Mile-High-Stadium--Denver-Colorado-August-28-2008.htm>
9. Simpson P. Stylistics. A resource book for students. – Taylor & Francis e-Library, 2004. – 247 p.